

ก.ว.ค. 429.
วันที่ 15 ม.ย. 2560
เวลา 18.25

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 7212
รับม.ย. 2560 เวลา 18.15

ที่ กค ๑๐๐๖/๑๗๕๑๘

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง การดำเนินการด้านข้อมูลเครดิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศไทย
และแนวทางบูรณาการข้อมูลของประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. บทศึกษาของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลค่าสาธารณูปโภค
ข้อมูลผู้ค้าปลีก และแนวทางบูรณาการข้อมูลของประเทศ

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การดำเนินการด้านข้อมูลเครดิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศไทย และแนวทางบูรณาการข้อมูลของประเทศ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ธนาคารโลกได้ประเมินและจัดอันดับความยาก-ง่ายในการเข้าไปประกอบธุรกิจ (Ease of doing business) ในประเทศไทยเป็นประจำทุกปี โดยผลการประเมินตัวชี้วัดด้านการได้รับสินเชื่อ (Getting credit) นั้น มีตัวชี้วัดย่อยตัวหนึ่งได้แก่ “ดัชนีความลึกของข้อมูลเครดิต” (Depth of credit information index) ซึ่งในปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยได้คะแนนในส่วนนี้ ๖ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๘ คะแนน เนื่องจากยังไม่มี “การให้บริการคะแนนเครดิต” (Bureau or registry credit scrolling are offered as a value added service to help banks and other financial institutions assess the creditworthiness of borrowers) และไม่มี “การจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลจากผู้ให้บริการสาธารณูปโภคหรือจากผู้ค้าปลีก” (Data from retailers or utility companies are distributed in addition to data from financial institutions)

๑.๒ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รับผิดชอบในการพิจารณาการร่างประกาศกำหนดแนวทางการให้บริการคะแนนเครดิตแก่สถาบันการเงิน และประกาศกำหนดให้ผู้ค้าปลีกและบริษัทผู้ให้บริการสาธารณูปโภคเป็นสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินและการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการเข้าไปประกอบธุรกิจ (Ease of doing business) ของธนาคารโลก

/๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ตามที่กล่าวในข้อ ๑.๒ ธปท. ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลค่าสาธารณูปโภค ข้อมูลผู้ค้าปลีก และแนวทางการบูรณาการข้อมูลของประเทศ โดยจากการศึกษาดังกล่าวมีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลจากผู้ให้บริการด้านสาธารณูปโภคและจากผู้ค้าปลีกเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการเข้าไปประกอบธุรกิจ (Ease of doing business) ของธนาคารโลกด้วย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของ ธปท. ดังกล่าว

๓. การดำเนินงานของ ธปท.

๓.๑ การดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยมีการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสาธารณูปโภค และข้อมูลค้าปลีก จะต้องพิจารณาในประเด็นของผลกระทบต่อประชาชน ความเป็นไปได้ ข้อกฎหมาย และประโยชน์โดยรวม ดังนั้น ธปท. จึงได้มีการศึกษา เรื่อง การจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลค่าสาธารณูปโภค ข้อมูลผู้ค้าปลีก และแนวทางการบูรณาการข้อมูลของประเทศ โดยผลการศึกษาดังกล่าวปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และ ธปท. ได้มีข้อสังเกตที่พบจากการศึกษาและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑.๑ ข้อสังเกต

๑) หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนต้องการข้อมูลทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้าง เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและการดำเนินธุรกิจ ขณะที่หน่วยงานเหล่านั้นก็มีการจัดเก็บฐานข้อมูลของตนเอง ในรูปแบบและวิธีการของตนเอง รวมทั้งประเทศไทยยังขาดโครงสร้างพื้นฐานในการจัดเก็บข้อมูลที่สำคัญ และขาดกฎหมายที่อนุญาตให้มีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน ทำให้การบริหารจัดการยังไม่เป็นองค์รวม มีต้นทุนสูงและยังไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒) ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งการทำธุรกรรมต่าง ๆ นอกจากจะรวดเร็วและปลอดภัยแล้ว ยังก่อให้เกิดข้อมูลที่เป็น Alternative data ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก เช่น ข้อมูลการเดินทางผ่านการใช้บัตรเครดิต ข้อมูลการซื้อขายผ่าน e-commerce ข้อมูลการชำระภาษี ข้อมูลใบกำกับภาษี เป็นต้น

๓.๑.๒ ข้อเสนอแนะ

ธปท. เห็นว่า การจัดเก็บข้อมูลสาธารณูปโภคมีประโยชน์เนื่องจากช่วยส่งเสริมให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการ SMEs มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน แต่ใช้เวลาดำเนินการมาก และขณะนี้ประเทศไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัลที่ก่อให้เกิด Alternative data หลายประเภท จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการข้อมูลแบบองค์รวม ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างอย่างคุ้มค่าโดยใช้ระยะเวลาดำเนินการที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ธปท. จึงมีข้อเสนอแนะในประเด็นการจัดเก็บข้อมูลสาธารณูปโภคว่า หน่วยงานภาครัฐควรวางแนวทางการบูรณาการระบบข้อมูลของประเทศ โดยเร่งรัดให้มีกฎหมายที่บังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อวางกรอบหรือมาตรฐานในการส่งเสริมการจัดเก็บและการบริหารจัดการข้อมูลที่มีปริมาณมากให้เชื่อมโยงระหว่างกันได้โดยสะดวก รวมถึงสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและให้ข้อมูลกับผู้อื่นที่ต้องการใช้ได้ตามสิทธิ ทั้งนี้ ภายหลังจากมีโครงสร้างพื้นฐานและกฎหมายรองรับเพื่อเอื้อให้มี Ecosystem ที่ดีแล้ว อาจพิจารณาจัดตั้งศูนย์กลางข้อมูลเพื่อทำหน้าที่จัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูลที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งให้บริการข้อมูลแก่ผู้ที่มีความจำเป็น ซึ่งอาจมีได้มากกว่าหนึ่งแห่งก็ได้ ขึ้นอยู่กับประเภทของข้อมูล ซึ่งแนวทางนี้จะส่งผลให้ประเทศมีการบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้คะแนนเพิ่มจากการประเมินและการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการเข้าไปประกอบธุรกิจ (Ease of doing business) ของธนาคารโลก

๓.๒ โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศตามข้อเสนอของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ปัจจุบันคือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (กระทรวงดิจิทัลฯ)) เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ ธปท. จึงได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐเพื่อบริหารจัดการข้อมูลทางการเงินอย่างบูรณาการต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลฯ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ โดยแนวคิดดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการจัดเก็บข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของประเทศอย่างบูรณาการและใช้ข้อมูลดังกล่าวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบายของภาครัฐและการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน ซึ่งต่อมา ธปท. และกระทรวงดิจิทัลฯ ได้จัดทำร่างโครงการจัดทำกรอบ ออกแบบ และพัฒนาการจัดทำระบบนิเวศข้อมูลของชาติ (National Data Ecosystem) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อบูรณาการข้อมูลด้านการเงินและด้านสุขภาพที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม โดยข้อมูลด้านการเงินจะเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาให้สินเชื่อของสถาบันการเงินซึ่งจะประกอบด้วยข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อมูลสาธารณูปโภค ข้อมูลค่าปลีก ข้อมูลการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลการซื้อขายสินค้าออนไลน์ เป็นต้น

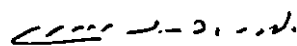
ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบให้กระทรวงดิจิทัลฯ ดำเนินโครงการจัดทำกรอบ ออกแบบ และพัฒนาการจัดทำระบบนิเวศข้อมูลของชาติ (National Data Ecosystem) ด้วยวงเงินงบประมาณ ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปัจจุบันกระทรวงดิจิทัลฯ อยู่ระหว่างกำหนดขอบเขตงานของโครงการ (TOR) เพื่อเตรียมจัดจ้างผู้รับจ้างต่อไป

๔. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่มอบหมายให้ ธปท. รับผิดชอบในการพิจารณาการร่างประกาศกำหนดแนวทางการให้บริการคะแนนเครดิตแก่สถาบันการเงิน และประกาศกำหนดให้ผู้ค้าปลีกและบริษัทผู้ให้บริการสาธารณูปโภคเป็นสถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินและการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการเข้าไปประกอบธุรกิจ (Ease of doing business) ของธนาคารโลก กระทรวงการคลังจึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบการดำเนินงานตามที่กล่าวในข้อ ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๑๓

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๗